

Aurkezpenaren eskema

1 Sarrera

2 Geometria urratsa

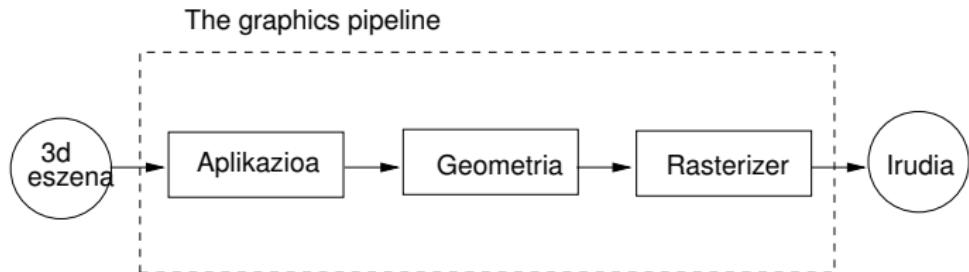
3 Diskretizatio urratsa (rasterizer)

Bibliografia

- OpenGL Architecture Review Board, Dave Shreiner, Mason Woo, Jackie Neider, and Tom Davis. *OpenGL(R) Programming Guide : The Official Guide to Learning OpenGL(R), Version 1.4 (5th Edition)*. Addison-Wesley Professional, 2005. ISBN 0-321-33573-2.
- David H. Eberly. *3D Game Engine Design : A Practical Approach to Real-Time Computer Graphics (The Morgan Kaufmann Series in Interactive 3D Technology)*. Morgan Kaufmann, 2000. ISBN 1-55860-593-2.
- James D. Foley, Andries van Dam, Steven K. Feiner, John F. Hughes, and Richard L. Phillips. *Introduction to Computer Graphics*. Addison-Wesley Professional, 1993. ISBN 0-201-60921-5.
- Tomas Moller, Eric Haines, and Tomas Akenine-Moller. *Real-Time Rendering (2nd Edition)*. AK Peters, Ltd., 2002. ISBN 1-56881-182-9.

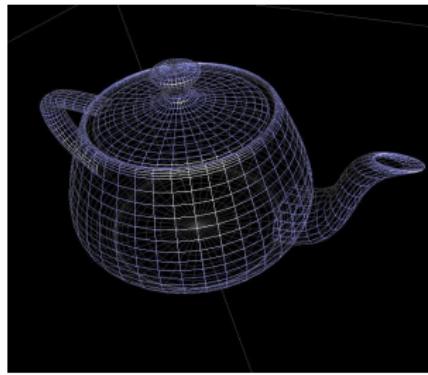
The graphics rendering pipeline

- Pipeline: 3D eszenetatik irudiak sortzen dituen “motorra”
- Hiru urrats kontzeptual
  - Aplikazioa (Prozesatzaile nagusian exekutatua)
  - Geometria
  - Diskretizazioa (*Rasterizer*)

Primitibak

- Primitibak: puntuak, zuzenak, triangeluak, ...
- Gainazalak hurbilpena dira, primitibez osatuak

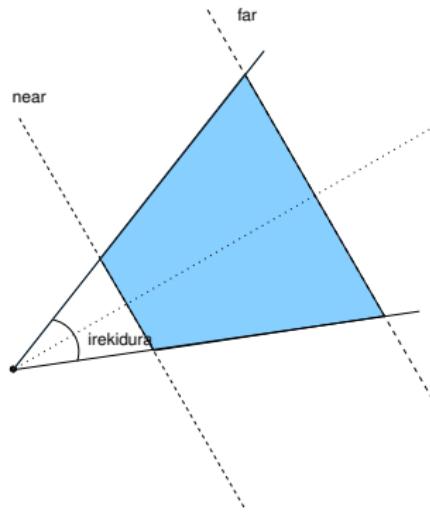

Eszenak

- Argazkia ateratzeko, kamara behar da
  - Kamara birtuala
  - Erabakiko du zer joan behar duen irudira
- 3D eszena zera da
  - Geometria (zuzenak, triangeluak, kurbak eta gainazalak, . . .)
  - Argi iturriak
  - Objektuetako materialen ezaugarriak
  - Testurak
- Primitiba geometrikoak
  - Adibidez, triangelu bat hiru erpinez osatua dago
  - Erpina definitzeko
    - 3Dtan adierazitako kokapena
    - normala, . . .

Kamara birtuala

- Eszena hortik ikusiko da
- Definitzeko: kokapena, norabide-bektorea, “up vector”, irekidura (“field of view”, fov), plano gartua (“near plane”) eta urruneko planoa (“far plane”)

Aplikazio-urratsa

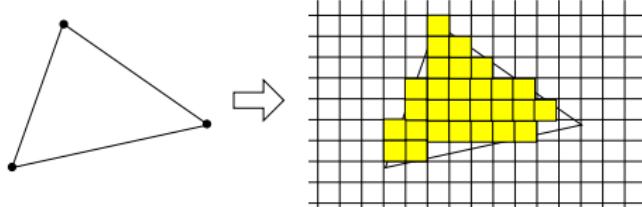
- CPUan exekutatzen da
  - Programaren lojika
  - Eszenaren grafoa
  - ...
- Adibidez
  - Kolisioen antzematea
  - Abiadura teknikak
  - Animazioa
- Aplikazioak primitibak bidaliko dizkio hw. grafikoari

Geometria urratsa

- Sarrera datuen gainean eragiketa geometrikoak gauzatzen dira urrats honetan
- Ataza usuenak
  - Objektuak mugitu (matrize biderketa)
  - Kamara mugitu (matrize biderketa)
  - Erpinetan argien eragina kalkulatu
  - Pantailan proiektatu
  - Mugaketa (clipping)
  - Leihoaaren mapaketa (laukiratzea)

Diskretizazioa (Rasterizer)

- Ez dakit euskarazko terminoa oso egokia den :-)
- Helburua: geometria-urratsetik ateratako primitibak marraztea
- Halaber, testurak eta beste pixel-mailako eragiketak eragin
- Ikustapena ere urrats honetan gauzatzen da

Laburbilduz

- Programatzaileak primitiba grafikoak bidaltzen dizkio motorre grafikoari, API baten bidez
  - OpenGL
  - Direct 3D
  - ...
- Geometria urratsean: erpinei dagozkien eragiketak
- Diskretizazioa: pixelei dagozkien eragiketak

Geometria urratsa. Eredu aldaketa.

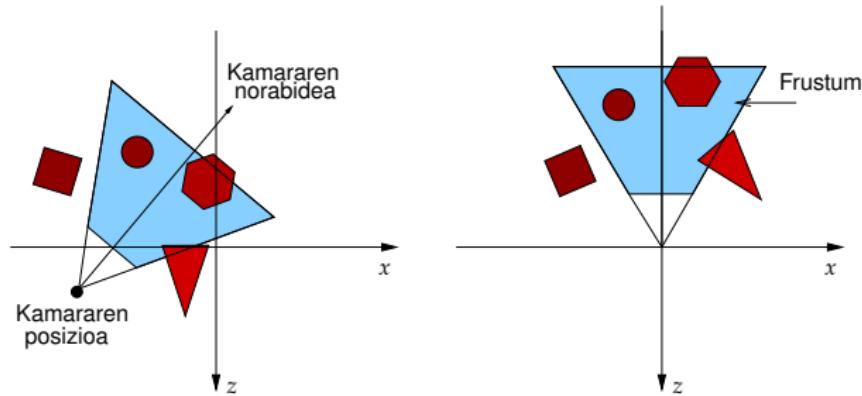
Eredu aldaketa

- Objektu geometrikoak beren “eredu espazioan” definitzen dira
- Objektuak mugitu, biratu, … eta “munduko espazioan” kokatu
- Adibidez: jatorrian $(0,0,0)$ eta bat erradioko esfera izanik
  - Mugitu, tamaina aldatu, etab. beste edozein tokitan ager dadin
- 4×4 matrizeen bidezko biderkaketak
- Matrizeak denboran zehar alda daitezke: animazioa

Geometria urratsa. Bista aldaketa.

Bista aldaketa

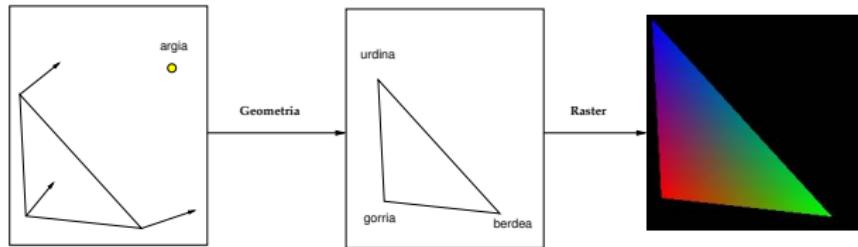
- Kamara objektuak izango balira mugi daitezke
- Bista aldaketa: kamara toki eta orientazio jakin batzuetan ipini
- Baino kasu honetan alderantzizko aldaketa eragin behar da

Geometria. Argiztatzea.

Argiztatzea

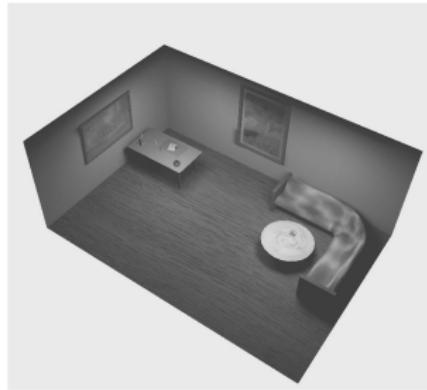
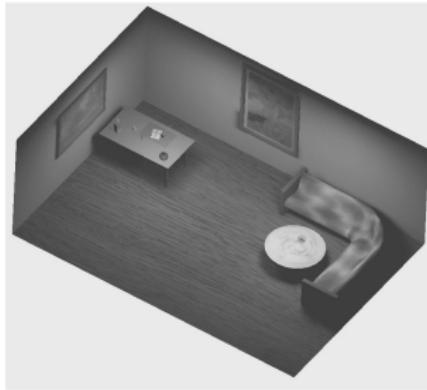
- Erpinetako “argiztapena” kalkulatu behar da
- Behar da
  - Argiztatze eredu

Geometria. Proiekzioak.

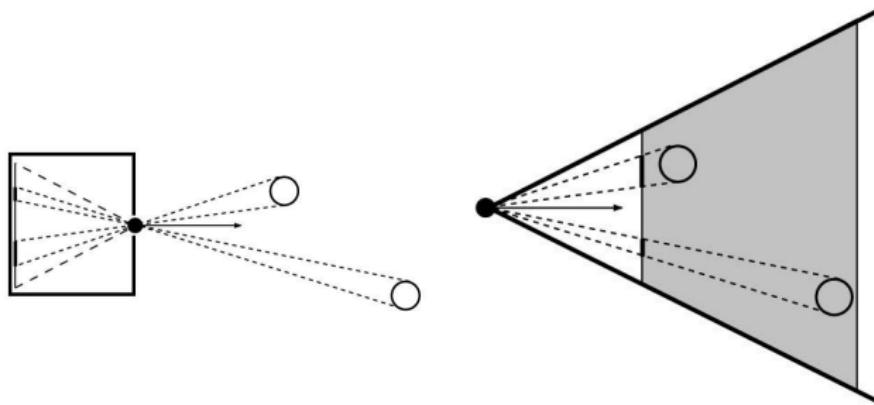
Proiekzioak

- 3D mundua 2Dko pantaila batean proiektatu behar da
- 2 modu
  - Ortogonala
    - CAD/CAM aplikazioetan erabilia
  - Perspektiba
    - Gizakiok horrela ikusten dugu

Geometria. Proiekzioak.

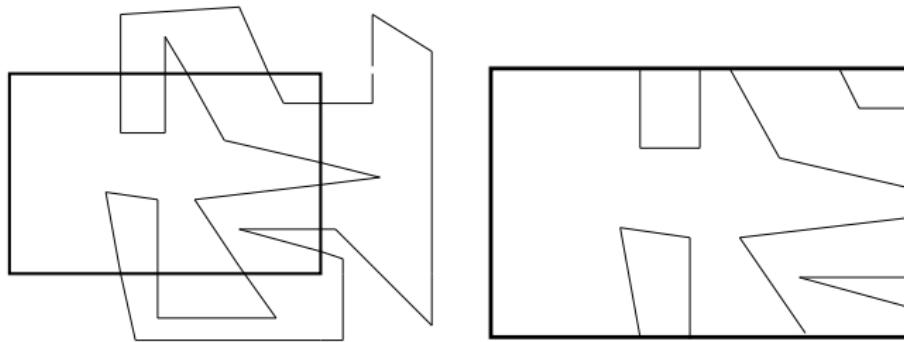
- Proiekzioa ere matrizeen arteko biderketarekin gauzatzen da
- Gizakiok ikusteko burutzen den prozesuaren antzekoa

Geometria. Mugaketa (clipping)

Mugaketa

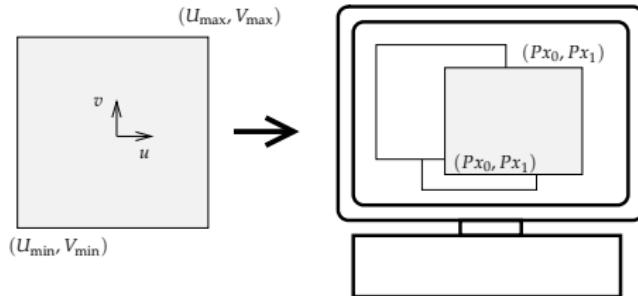
- Proiekzio ondoren, pantaila laukizuzena da (kuboa)
- Primitibak laukizuzenara mugatu behar dira (mugaketa)

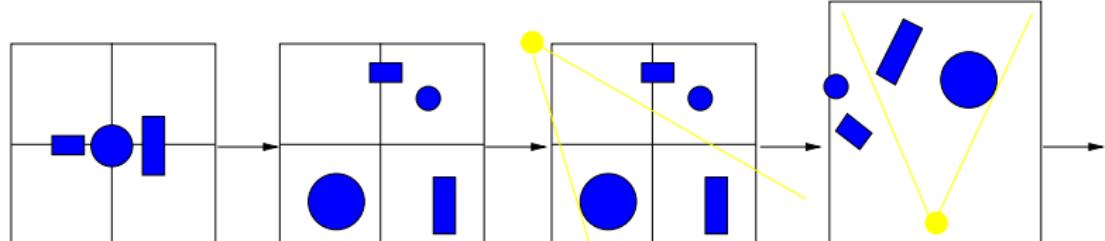
Geometria. Laukiraketa

Laukiratzea

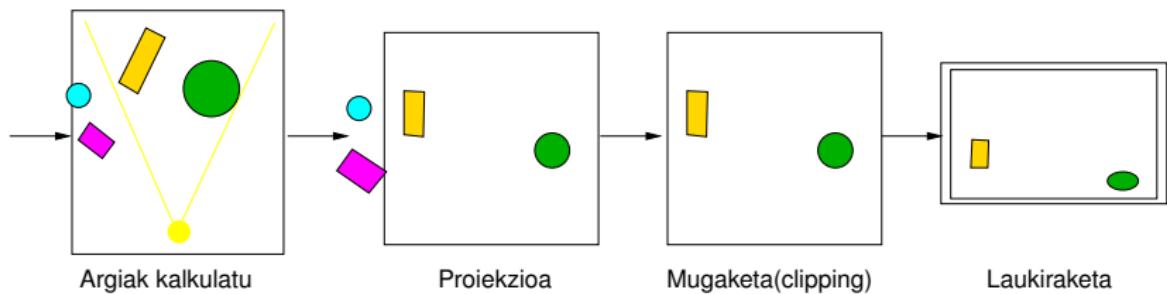
- Mugaketa ondoren, primitibak “pantailako espaziora” pasa behar dia (laukizuzena izan behar ez duena)
- Primitiben pantailako koordenatuak (gehi z sakonera) “diskretizazio” urratsera heltzen dira.
- Leku-aldeketa eta tamaina-aldeketa.

Geometria. Laburbilduz

Ereduaren espazioa Munduaren espazioa Munduaren espazioa Begiaren espazioa

Argiak kalkulatu

Proiekzioa

Mugaketa(clipping)

Laukiraketa

Diskretizatioa (rasterizer)

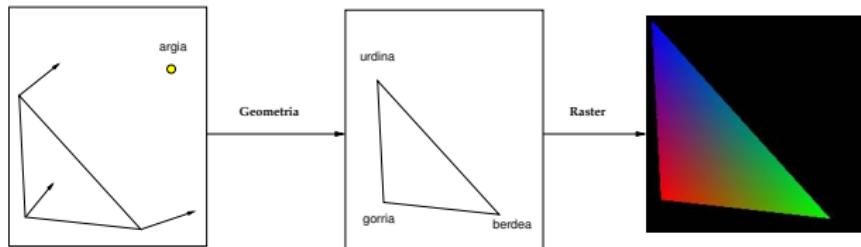
- Lerro-konbertsioak
  - Erabaki zein pixel dagoen primita baten barruan
- Testuren esleipena
  - Poligonoetan irudiak erantsi
- Poligionaren interpolazioa
- Ikuspena: Z-buffer
- “Double buffer”
- ...

Diskretizatioa. Lerro-konbertsioa

- Poligonoaren erpinak geometria urratsetik datoz
- Erabaki zein pixel dagozkion primitiba bati
  - Edo zuzen bati, edota puntu bati
- Pixel mailako eragiketak burutu
  - Interpolazioa
  - Testura mapaketa
  - Z-buffer
  - ...

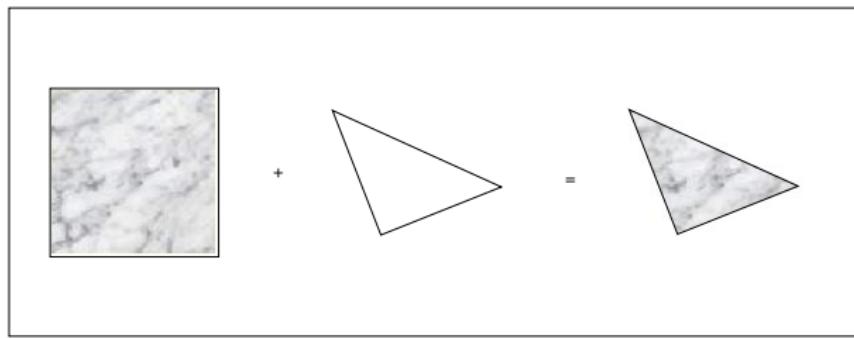
Diskretizatioa. Interpolazioa

- Poligonoan zehar koloreak interpolatu
  - Itzalpen (shading) ereduak: *gouraud, phong*

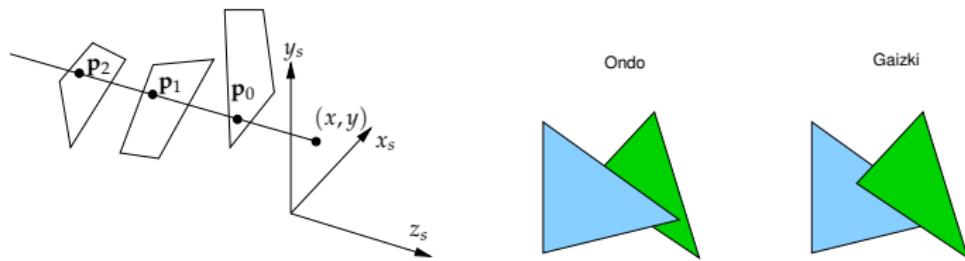
Diskretizatioa. Testurak

- Irudiak objektuetan “itsatsi”
- Erabilpen anitz
  - Errealismoa handitu
  - Bump mapping
  - Islak simulatu
  - Argiak gorde
  - ...

Diskretizatioa. Ikuspena

- Pantailako pixel batean hainbat objektu proiektatzen da
- Perspektiba gauzatu ondoren, objektu gertuen z osagaia urrunekoena baino txikiagoa da (OpenGL)
- Irudian p_0 da objektu gertuena

Diskretizatioa. Z-buffer

- *Z-buffer*-ak arazoa konpontzen lagunden du
  - Pixel bakoitzaren sakonera (z) gorde
  - Triangelu bat marrazterakoan, kalkulatu barruko pixel bakoitzeko sakonera
  - Alderatu pixelaren z osagaia *Z-buffer*-ek duenarekin
  - Triangeluarena txikiagoa bada, ordezkatu pixela (eta *Z-buffer*-a)
  - Bestela, ez egin ezer

Edozein ordenetan marraz daitezke primitibak

Diskretizatioa. Double-buffering

- Monitoreak irudia bat-batean erakusten du
  - Freskatze-frekuentzia (70-100 Hz)
- Hurrengo irudiko primitibak marrazterakoan
  - flickering
- Hobeto da bi buffer-ekin lan egitea
  - Batak uneko irudia dauka
  - Besteak hurrengo irudiko datuak doaz
  - Halako batean, buffer-ak elkar-trukatzen ditugu